

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget d. 06-12-2023

Mødedato Onsdag d. 06. december 2023 kl. 13:00

Mødested Mødelokale B4, 1. sal, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af visions- og udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland.....	3
Godkendelse af Psykiatriplan for Region Midtjylland.....	5
Godkendelse af Sundhedsaftalen 2024-2027.....	9
Orientering om opfølgning på områder med alvorlige kapacitetsudfordringer.....	11
Godkendelse af navneændring fra 'Region Midtjyllands akutte natordning' til 'Lægevagtens natbere	13
Status på sundhedsområdets målbillede.....	15
Status på Socialområdets målbillede.....	18
Studierejse for psykiatri- og socialudvalget #.....	20
Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #.....	21
Gensidig orientering #.....	22
Underskriftsark #.....	23

Punkt 1: Godkendelse af visions- og udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland

1-30-73-60-23

Resume

Visions- og udviklingsplanen for Socialområdet i Region Midtjylland har været sendt i høring i perioden den 25. august til den 11. oktober 2023. De 33 modtagne høringssvar er blevet gennemgået, hvilket har givet anledning til enkelte ændringsforslag til planen.

Direktionen indstiller,

at Visions- og udviklingsplanen for Socialområdet i Region Midtjylland godkendes.

Sagsfremstilling

I forbindelse med regionsrådets godkendelse af opdelingen af Psykiatri og Social i to selvstændige driftsområder blev det besluttet, at der skulle formuleres en udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland. Opgaven med at udarbejde en visions- og udviklingsplan blev forankret i psykiatri- og socialudvalget.

Arbejdet bygger blandt andet på en række temadrøftelser på psykiatri- og socialudvalgsmøder samt to workshops, der blev afholdt af psykiatri- og socialudvalget med henholdsvis borgere og pårørende i 2022 og med kommuner og styrelser i 2023. Dertil har dialogforum for socialområdet og ledelses- og medarbejderniveauerne på Socialområdet været inddraget.

Beskrivelse af Visions- og udviklingsplanen

Visions- og udviklingsplanen for Socialområdet i Region Midtjylland italesætter udfordringerne på Socialområdet og sætter retning for prioriterede indsatser i de kommende år. Det sker dels med formuleringen af en ny vision, der fokuserer på borgerperspektivet og den faglige specialisering, der skal til for at understøtte, at borgeren kan udleve sine ønsker, håb og drømme, og dels gennem en række pejlemærker og konkrete handlinger.

Visionen i visions- og udviklingsplanen skal omsættes gennem tre strategispor: Ét socialområde, Det hele menneske og Fagligt stærke specialområder, der skal udvikle Socialområdet i den ønskede retning.

Visions- og udviklingsplanen arbejder samlet set ud fra 15 politiske pejlemærker, som skal bringe Socialområdet tættere på visionens overordnede mål i årene 2024-2027. Hvert strategispor indeholder fem pejlemærker, som omsættes til konkrete indsatser. Pejlemærkerne udstikker ikke detailregulerede handlingsplaner, men sætter en retning for Socialrådets indsatser. Det sikrer en agil og dynamisk organisation, der er omstillingsparat, hvis udfordringer og behov ændres undervejs.

De indsatser, som særligt prioriteres i 2024, er udpeget, mens der vil være en mere fleksibel tilgang til indsatserne i 2025-2027. En sådan fleksibel tidsplan skaber et manøvrerum, såfremt nye udfordringer eller behov måtte kræve det. Indsatserne i visions- og udviklingsplanen vil blive fulgt gennem løbende sager og temasætninger i psykiatri- og socialudvalget. Tidsplanen for indsatserne i visions- og udviklingsplanen prioriteres og revideres ligeledes i en tæt dialog med psykiatri- og socialudvalget.

Høringen

Regionsrådet besluttede den 23. august 2023, at udkast til visions- og udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland (jf. bilag 4) skulle sendes i høring fra den 25. august til 11. oktober 2023.

Samlet er der modtaget 33 høringssvar, blandt andet fra Kommunekontaktrådet (KKR) i Midtjylland, en række kommuner, styrelser, borger- og pårørendeorganisationer, faglige forbund og øvrige samarbejdspartnere. Derudover har også Hoved-MEDudvalget for socialområdet, dialogforum for socialområdet, dialogforum for psykiatriområdet og udsætterrådet i Region Midtjylland afgivet høringssvar (jf. bilag 1).

Generelt er der tale om positive og konstruktive tilbagemeldinger. Visions- og udviklingsplanen ses som både sammenhængende, relevant og ambitiøs. I langt størsteparten af de indkomne høringssvar tilkendegives det, at planen på fin vis italesætter og identificerer de rammevilkår og afledte udfordringer, som regioner og kommuner i de kommende år skal adressere. Flere kommuner rejser dog et særligt fokus på de økonomiske udfordringer på det specialiserede socialområde, som Region Midtjylland fuldt ud anerkender. Økonomisk ansvarlighed med fokus på effektfulde indsatser vil fortsat være i fokus i de kommende år, hvilket bl.a. afspejles i indsatsen vedr. takstprojektet på Socialområdet.

Ligeledes går en af indsatserne for 2024 specifikt ud på at få etableret et årligt dialogmøde om det regionale socialområde mellem de politiske niveauer i kommunerne og Region Midtjylland. Socialområdet i Region Midtjylland vil fortsat være en attraktiv samarbejdspartner for kommunerne, hvorfor regionen ser det som centralt at bistå i det fælles arbejde omkring de borgere, som har brug for en specialiseret indsats. Region Midtjylland har med andre ord

fokus på, at vores leverandøropgave skal løses økonomisk ansvarligt og med et ønske om at opnå effektfulde indsatser samt afsøge effektiviseringsmuligheder både i udvikling af nye tilbudstyper, skabe effektiv viden og arbejde med indsatser, der gør borgerne mest muligt selvstændige.

Både visionen, strategispor og politiske målsætninger vurderes generelt set at give retning og bud på løsninger på fremtidens udfordringer, ligesom både en række kommuner og styrelser ser og roser visions- og udviklingsplanen for at have et godt samspil med deres egne visioner og strategier for socialområdet (jf. bilag 1-3).

De indkomne høringssvar udtrykker ofte forskellige positioneringer, hensyn og prioriteringer i forhold til arbejdet på socialområdet. Visions- og udviklingsplanen vil gerne kunne arbejde i mødet mellem forskelligheder udtrykt i de indkomne bemærkninger. I enkelte høringssvar opfordres der til en tilgang med brug af mere konkrete og målbare målsætninger. Som det fremgår af bemærkninger til høringssvarene (jf. bilag 3), er formålet med visions- og udviklingsplanen at udstikke de overordnede pejlemærker, der er baseret på de politiske ønsker og prioriteringer. De konkrete måltal og målsætninger vil blive udarbejdet og specificeret i arbejdet med de enkelte indsatser og vil løbende blive afstemt med psykiatri- og socialudvalget. Det understøtter en agil og dynamisk organisation, der er omstillingsparat, hvis behov og krav fra omgivelserne kræver det.

Ændringsforslag i visions- og udviklingsplanen

Rækkefølgen af afsnittene med de tre strategispor er justeret til "Ét Socialområde" (side 9-11), "Det hele menneske" (side 13-15) og "Fagligt stærke specialområder" (side 17-19). Ændringen sker, så afsnittene følger visionens designstruktur for at give bedre sammenhæng under læsning.

Følgende væsentlige ændringsforslag til selve planens indhold er indarbejdet (jf. bilag 4):

- At indsatsen "Samarbejdsaftale med psykiatrien" prioriteres fremrykket til start i 2024.
- At indsatsen "Afprøvning af nye velfærdsteknologiske løsninger" prioriteres fremrykket til start i 2024.

Derudover er der foretaget enkelte sproglige præciseringer og designmæssige justeringer. De samlede ændringer kan ses i vedlagte opsummering af høringssvarene på hovedtemaer (jf. bilag 2).

Forslaget til den endelige Visions- og udviklingsplan for Socialområdet i Region Midtjylland, hvor de foreslåede justeringer er indarbejdet, er vedlagt (bilag 5).

Det indstilles, at Visions- og udviklingsplanen for Socialområdet i Region Midtjylland godkendes.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at Visions- og udviklingsplanen for Socialområdet i Region Midtjylland godkendes.

Steen Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 Høringssvar til Socialrådets visions- og udviklingsplan

Bilag 2 Opsummering af hovedtemaer fra høringssvar, inkl. administrationens bemærkninger

Bilag 3 Temaopdelt oversigt høringssvar

Bilag 4 Høringsversion Socialrådets visions- og udviklingsplan, inkl. markerede ændringer

Bilag 5 Socialrådets visions- og udviklingsplan

Punkt 2: Godkendelse af Psykiatriplan for Region Midtjylland

1-31-72-235-22

Resume

Psykiatri- og socialudvalget har udarbejdet et udkast til en ny psykiatriplan for Region Midtjylland, som skal sætte retningen for udviklingen af psykiatrien i de kommende år. Udkastet har været i høring frem til den 11. oktober 2023. Der fremlægges nu et udkast til Psykiatriplan for Region Midtjylland, hvor forslag til ændringer som følge af høringssvarene er indarbejdet med henblik på godkendelse.

Direktionen indstiller,

at de tre gennemgående bekymringer på tværs af høringssvarene drøftes med henblik på afklaring af, om de giver anledning til ændringer, og

at udkastet til Psykiatriplan for Region Midtjylland godkendes.

Sagsfremstilling

I henhold til forståelsespapiret, der indgik som bilag til konstitueringsaftalen for regionsrådet 2022-25, skal der i valgperioden udarbejdes "en ny psykiatriplan, der skal sætte rammerne for udviklingen af psykiatrien. Psykiatriplanen skal bl.a. opsætte klare målsætninger for andelen af specialuddannede medarbejdere i psykiatrien, styrke misbrugsbehandlingen for patienter med dobbeltdiagnoser, øget fokus på ikke-medicinsk behandling, forsøg med medicinfri afsnit og udbredelse af OPUS samt en styrket indsats inden for børne- og ungespsykiatrien for at forebygge, at psykisk lidelse udvikler sig i mangel af en tilstrækkelig indsats."

Psykiatri- og socialudvalget har derfor udarbejdet et udkast til Psykiatriplan for Region Midtjylland, som har været i høring i perioden 25. august til 11. oktober 2023.

Om psykiatriplanen

Psykiatriplanen sætter rammen for udviklingen af psykiatrien i de kommende år. Der lægges op til at igangsætte en række indsatser, der dels skal sikre fundamentet under den langsigtede styrkelse af psykiatrien, og dels på kort sigt skal give mærkbare forandringer for mennesker med psykisk lidelse.

Psykiatriplanen bygger videre på eksisterende indsatser og beskriver regionsrådets ambitioner inden for følgende temaer:

- Udredning og behandling
- Patienter, pårørende og peers
- Viden, udvikling og stærke faglige miljøer
- En attraktiv arbejdsplads
- Sammenhæng
- Børn og unge
- Mental sundhed
- Lighed og afstigmatisering
- De bygningsmæssige rammer

Psykiatriplanen indeholder store ambitioner på psykiatriens vegne, som forudsætter en gradvis opbygning af den nødvendige kapacitet og de nødvendige indsatser. Nogle ambitioner er konkrete og vil forholdsvis let kunne realiseres på kort sigt, mens andre skal kvalificeres nærmere og indgå i prioriteringen af regionens budget i de kommende år. Implementeringen af psykiatriplanen vil derfor ske gradvist over en længere årrække, hvor der løbende skal sættes handling bag de enkelte ambitioner.

Om høringssvarene

Der er indkommet i alt 58 høringssvar fra bl.a. kommuner, regioner, styrelser, patientforeninger, hospitaler og formelle fora i Region Midtjylland og fra privatpersoner.

Der er vedlagt følgende bilag:

- Høringssvarene i deres fulde længde (bilag 1).
- Skema med opsamling på høringssvarene, inklusive forslag til håndtering – struktureret efter høringssvar (bilag 2)
- Skema med opsamling på høringssvar (bilag 3)
- Notat, der trækker de overordnede linjer i høringssvarene op og angiver konkrete forslag til ændringer (bilag 4).

- Oversigt over ambitioner i psykiatriplanen (bilag 5)
- Skema med prioriteringer i 2024 og "på kort sigt" (bilag 6)
- Opdateret udkast til psykiatriplan med markering af de foreslåede ændringer (bilag 7)
- Opdateret udkast til psykiatriplan, inklusive grafisk opsætning (bilag 8)

I hørings svarene ses der generel opbakning til psykiatriplanens ambitioner og planens tætte konneks til de nationale ambitioner og planer på området. Eksempelvis finder Sundhedsstyrelsen det "positivt, at planen i høj grad flugter med temaerne og indsatsområderne i det faglige oplæg til en 10-årsplan, samt de prioriterede områder i den politiske aftale om en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed."

De ændringer, der foreslås i det vedlagte notat (bilag 4), er indarbejdet i de opdaterede udkast til psykiatriplan (bilag 7 og 8).

Administrationen har derudover identificeret tre gennemgående bekymringer, som relaterer sig til emner, som psykiatri- og socialudvalget har drøftet indgående i forbindelse med udarbejdelsen af udkastet til psykiatriplan. Det er derfor administrationens vurdering, at der er behov for, at man politisk forholder sig til, om de bekymringer, der rejses i hørings svarene, giver anledning til ændringer i psykiatriplanen.

Bekymring for ensidighed i beskrivelsen af medicinsk behandling

I hørings svarene er der opbakning til at styrke de tværfaglige ikke-medicinske indsatser som en del af det samlede behandlingstilbud. Der nævnes blandt andet psykoterapeutisk behandling, søvnbehandling og miljøterapeutisk behandling.

Fra faglig side stilles der dog spørgsmålstegn ved, om beskrivelsen af medicinsk behandling er tilstrækkelig balanceret. Fx finder det tværfaglige specialeråd for voksenpsykiatrien og det tværfaglige specialeråd for børne- og ungdomspsykiatri, at der er et ensidigt fokus på medicins negative effekter. Tilsvarende bemærker Psykiatriens afdelingsledelser, at der i psykiatriplanen er "en gennemgående uhensigtsmæssig beskrivelse af, hvordan Psykiatrien håndterer medicin. Medicin er en livsnødvendig behandling for en stor del af Psykiatriens målgruppe. Psykiatrien følger gældende nationale retningslinjer og anbefalinger vedr. brug af medicin."

Psykiatri- og socialudvalget har ved flere lejligheder drøftet beskrivelserne af medicinsk og ikke-medicinsk behandling samt etableringen af et ambulante tilbud om medicin nedtrapning/-udtrapning. Det foreslås, at det drøftes og afklares, om der skal ske ændringer som følge af hørings svarene.

Bekymring omkring måltallet for special- og specialluddannelse

Der er i psykiatriplanen en ambition om, at 40-50 % af alle kliniske medarbejdere i psykiatrien i Region Midtjylland inden for de kommende ti år har påbegyndt en special- eller specialluddannelse. Der er i hørings svarene opbakning til, at kompetenceudvikling af medarbejderne er et vigtigt indsatsområde.

Flere høringsparter udtrykker dog bekymring for, at målsætningen kan gå ud over patienterne. Holstebro Kommune nævner således, at der bør "være opmærksomhed på, at øget specialisering ikke samtidig giver flere huller, flaskehalse og unødige kløfter". Silkeborg Kommune fremhæver, at "Målet er ambitiøst – men også risikabelt – set i lyset af de aktuelle rekrutteringsudfordringer inden for psykiatrien, som udfordrer sikker drift af den regionale psykiatriske behandling." Psykiatriens afdelingsledelser bemærker, "at det angivne måltal på 50 % virker urealistisk at realisere i praksis" og "opfordrer til, at der ikke angives et måltal, men at en hensigtserklæring vil være mere værdifuld." Det tværfaglige specialeråd for børne- og ungdomspsykiatrien "savner en tydelighed i, hvordan man vil prioritere dette sideløbende med aktuelle rekrutterings- og fastholdelsesudfordringer. Det er et område, der let nedprioriteres ved opsigelser, øget flow eller besparelser." Omvendt angiver det tværfaglige specialeråd for psykiatrien, "at den angivne tiårige tidsramme for at opnå en specialiseringsrate på 40-50 % kan synes lang givet de akutte udfordringer, psykiatrien står over for."

Formuleringen af måltallet har været drøftet indgående i psykiatri- og socialudvalget, hvor vurderingen har været, at måltallet er ambitiøst og realistisk. Det foreslås, at det drøftes og afklares, om hørings svarene giver anledning til at justere måltallet.

Bekymring for antallet af ambitioner og uklar/utilstrækkelig prioritering

Det fremhæves i mange af hørings svarene, at ambitionsniveauet i psykiatriplanen står i skarp kontrast til den aktuelle situation i Region Midtjylland, hvor regionen – herunder også psykiatrien – står midt i en stor spareplan, samtidig med at man er udfordret på rekruttering og fastholdelse af personale og på kapacitet i forhold til at kunne følge med den stigende efterspørgsel. Der efterspørges på den baggrund en væsentligt skarpere og mere gennemsigtig prioritering af ambitioner, hvor der er taget tydeligt stilling til, hvilke ambitioner der skal prioriteres højest, og hvordan de bidrager til at løse psykiatriens kerneudfordringer.

Det foreslås på den baggrund, at det drøftes og afklares, om der skal reduceres og yderligere prioriteres i psykiatriplanens anbefalinger til gennemførelse i 2024 og "på kort sigt", herunder hvilke ambitioner der i givet fald skal udgå af prioriteringen. Ambitionerne vil fortsat fremgå i selve psykiatriplanen med henblik på implementering over en årrække. Administrationen foreslår, at drøftelsen tager udgangspunkt i det vedlagte skema, der opriks de ambitioner, der i henhold til psykiatriplanen igangsættes henholdsvis i 2024 og "På kort sigt" (bilag 5). Der er

desuden vedlagt en oversigt over samtlige ambitioner i psykiatriplanen med angivelse af den tidshorizont, der fremgår af psykiatriplanen (bilag 6).

Konkretiserede indsatser

På møderne den 11. april og 10. maj 2023 drøftede psykiatri- og socialudvalget en række temaer, som udvalget ønskede yderligere belyst forud for forhandlingerne om Budget 2024. Som baggrund for drøftelserne udarbejdede administrationen en række notater, der konkretiserede ambitionerne. Disse er vedlagt som bilag til orientering:

- Bilag 9: Center for patienter og pårørende
- Bilag 10: Medarbejdere med special- og specialistuddannelse
- Bilag 11: Medicinreducerende indsats
- Bilag 12: OPUS-tilbud
- Bilag 13: Udvidet digital behandling
- Bilag 14: Forebyggelse af overdødelighed
- Bilag 15: Helhedsorienteret behandling

Den videre proces

Psykiatriplanen har større ambitioner på psykiatriens vegne, end hvad der i dag er ressourcer til, både økonomisk og medarbejdermæssigt. Det forudsætter derfor en gradvis opbygning af den nødvendige kapacitet og de nødvendige indsatser. Nogle ambitioner er konkrete og vil forholdsvist let kunne realiseres på kort sigt, mens andre skal kvalificeres nærmere og indgå i prioriteringen af regionens budget i de kommende år. Implementeringen af psykiatriplanen vil derfor ske gradvist over en længere årrække, hvor der løbende sættes handling bag de enkelte ambitioner.

I henhold til forliget om Budget 2024 er det forventningen, at der i Finanslov 2024 prioriteres midler til det psykiatriske område, men rammerne og den konkrete fordeling mellem regioner og kommuner er endnu uafklaret. Forligspartierne er enige om, at eventuelle midler fra Finanslov 2024 til psykiatrien, der ikke er øremærket til specifikke formål, anvendes inden for psykiatrien med udgangspunkt i Psykiatriplan for Region Midtjylland.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at udkastet til Psykiatriplan for Region Midtjylland – med psykiatri- og socialudvalgets forslag til justeringer – godkendes.

Rose-Marie Møller tog forbehold for indstillingen.

Steen Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet 23. august 2023: Regionsrådet beslutter at sende udkastet til psykiatriplan i høring i perioden 25. august-11. oktober 2023.

Bilag

Bilag 1 Høringssvar

Bilag 2 Oversigt over indsendte høringssvar

Bilag 3 Oversigt over indsendte høringssvar efter temaer

Bilag 4 Opsamling og forslag til ændringer

Bilag 5 Prioritering af ambitioner

Bilag 6 Oversigt over ambitioner i psykiatriplanen

Bilag 7 Psykiatriplan efter høring med markerede ændringer

Bilag 8 Psykiatriplan - grafisk

Bilag 9 Center for patienter og pårørende

Bilag 10 Special- og specialistuddannelse

Bilag 11 Ambulant medicinreducerende indsats

Bilag 12 OPUS

Bilag 13 Udvidet digital behandling

Bilag 14 Forebyggelse af overdødelighed

Bilag 15 Helhedsorienteret behandling

Punkt 3: Godkendelse af Sundhedsaftalen 2024-2027

1-30-72-28-22

Resume

Sundhedsaftalen 2024-2027 foreligger efter høringsperioden nu i en endelig udgave, der er godkendt af Sundhedssamarbejdsudvalget, og indstilles til godkendelse i regionsrådet og de 19 byråd med henblik på ikrafttrædelse den 1. januar 2024.

Direktionen indstiller,

at Sundhedsaftalen 2024-2027 godkendes.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg

Hospitalsudvalget

Udvalg for nære sundhedstilbud

Psykiatri- og socialudvalget

Sundhedssamarbejdsudvalget er ansvarligt for at udarbejde en ny sundhedsaftale og i udarbejdelsen understøtte, at den kan godkendes af regionsrådet og de 19 byråd. Sundhedsaftalen er en politisk aftale mellem Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen og sætter retningen for det tværsektorielle sundhedssamarbejde mellem hospitaler, kommuner og praktiserende læger. Sundhedsaftalen omfatter både somatik og psykiatri. I sundhedsaftalen udpeges visioner og fælles indsatsområder, hvor der skal gøres en ekstra indsats, og der formuleres fælles principper for måden at arbejde sammen på om sundhed. Sundhedsaftalen 2024-2027 skal træde i kraft den 1. januar 2024.

Proces og ændringer på baggrund af høring

Sundhedssamarbejdsudvalgets udkast til ny sundhedsaftale "Nærhed, tilgængelighed og sammenhæng for borgeren – et sundhedsvæsen i balance" har været i høring i perioden fra den 15. maj til den 25. august 2023. Der er generelt opbakning til indholdet i sundhedsaftalen fra høringsparterne og herudover en række større eller mindre ændringsforslag.

I løbet af høringsperioden er der indkommet 43 høringssvar. Der er høringssvar fra regionsrådet, de 19 midtjyske kommuner, PLO-Midtjylland, Patientinddragelsesudvalget, 11 høringssvar fra faglige organisationer, syv høringssvar fra interesseorganisationer, to høringssvar fra uddannelsesinstitutioner samt en øvrige.

Høringssvarene kan læses på [regionens hjemmeside](#).

Sundhedssamarbejdsudvalget har på baggrund af høringssvarene foretaget en række tekstnære justeringer. Derudover er høringssversionen blevet opdateret med nedenstående:

- Det er tilføjet, at der ved udmøntning af sundhedsaftalen på alle de tre prioriterede indsatsområder vil være fokus på forebyggelse og lighed i sundhed i forbindelse med udvikling og implementering af konkrete indsatser.
- Der er tilføjet to indikatorer under målsætningen "Vi vil forbedre den mentale sundhed og mindske mistrivsel hos børn og unge i Region Midtjylland":
 - Ventetid på udredning for børn og unge under 18 år, henvist til psykiatrien
 - Ventetid på behandling for børn og unge under 18 år, henvist til psykiatrien
- Formuleringen "Relevante parter inddrages i udmøntningen af aftalen" er indsat i afsnittet "Implementering og opfølgning".

Herudover var der blandt høringssvarene en række konkrete input og opmærksomhedsområder, der kan indtænkes i forbindelse med udmøntning af aftalen.

Der er ikke tilføjet yderligere visioner eller indsatsområder, da Sundhedssamarbejdsudvalget ønsker at fastholde en fokuseret, overordnet og rammesættende sundhedsaftale.

Indhold i Sundhedsaftalen 2024-2027

Sundhedsaftalen 2024-2027 sætter gennem visioner, indsatsområder og principper for samarbejde en fælles politisk retning for det tværsektorielle samarbejde på sundhedsområdet de kommende år.

Visioner

- Sammenhæng og tryghed
- På borgerens præmisser
- Et nært og tilgængeligt sundhedsvæsen
- Et sundhedsvæsen i balance.

Indsatsområder

- Psykiatri og trivsel – med fokus på børn og unges trivsel og fokus på mennesker med svær psykisk sygdom
- Sammenhæng for borgere med kronisk sygdom – med fokus på de med størst behov og størst kompleksitet
- Velfærdsteknologi, digitalisering og datadeling – med fokus på hjemmemonitorering, digitale konsultationer og platforme samt datadeling.

Bærende samarbejdsprincipper

- Sammen med borgerne
- Fælles tidlige
- Kvalitet hele vejen rundt
- Virtuelt, hvor det er muligt
- Økonomisk klarhed og fair balance.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget, at Sundhedsaftalen 2024-2027 godkendes.

Steen Jakobsen og Ditte Fredensborg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet godkendte på møde den 23. august 2023 regionalt høringssvar til Sundhedsaftalen 2024-2027.

Bilag

Godkendelsesversion Sundhedsaftalen 2024-2027

Punkt 4: Orientering om opfølgning på områder med alvorlige kapacitetsudfordringer

1-31-72-713-23

Resume

Regionsrådet har vedtaget en syvpunktsplan om åbenhed om udfordringer, sikring af kritisk kapacitet og rettidighed. Som et element heri har regionsrådet tidligere behandlet en sag, hvor der - baseret på indmeldinger fra hospitalerne - blev gjort status på alvorlige udfordringer med kapacitet på tværs af alle faglige områder. I denne sag følges op på den tidligere afdækning med fokus på de områder med kapacitetsudfordringer, der var markeret som truende for liv eller førlighed.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om opfølgning på alvorlige kapacitetsudfordringer markeret som truende for liv eller førlighed i indmeldinger fra august 2023 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Hospitalsudvalget
Udvalg for nære sundhedstilbud
Psykiatri- og socialudvalget

På baggrund af sagen om mave- og tarmkræftområdet på Aarhus Universitetshospital har regionsrådet vedtaget en syvpunktsplan om åbenhed om udfordringer, sikring af kritisk kapacitet og rettidighed. Det fremgår blandt andet af syvpunktsplanen, at der på tværs af alle faglige områder gøres status på alvorlige udfordringer med kapacitet på regionens hospitaler. En sådan afdækning af områder med alvorlige kapacitetsudfordringer på regionens hospitaler er tidligere blevet behandlet i regionsrådet.

I denne sag følges op på den tidligere afdækning med fokus på de områder med kapacitetsudfordringer, der var markeret som truende for liv eller førlighed. Sagen forelægges for hospitalsudvalget og psykiatri- og socialudvalget, jf. regionsrådets beslutning i regionsrådet den 25. oktober 2023. Sagen forelægges endvidere udvalg for nære sundhedstilbud, idet afdækning af alvorlige kapacitetsudfordringer også har omfattet det præhospitale område.

Opfølgning på alvorlige kapacitetsudfordringer, markeret som truende for liv eller førlighed i indmeldinger

Hospitalerne, Præhospitalet og Psykiatrien har tidligere indsendt oplysninger om lægefaglige specialer/områder, hvor der opleves de mest alvorlige kapacitetsudfordringer. Som et led i at afdække udfordringernes betydning for patientsikkerheden var hospitalerne blevet bedt om at markere, hvorvidt de alvorlige kapacitetsudfordringer blev vurderet:

- at være livstruende
- at gå ud over førlighed eller medføre varig funktionsnedsættelse
- ikke at gå ud over førlighed eller medføre varig funktionsnedsættelse
- at gå ud over livskvaliteten.

På tværs af hospitalerne (både de somatiske og psykiatrien) blev 95 ud af 334 indmeldte alvorlige kapacitetsudfordringer anset for at være livstruende (39) eller gå ud over førlighed (56). Heraf var det 12 steder markeret, at indikator for kapacitetsudfordringen var overskridelse af maksimale ventetider.

Opfølgning

Nedenfor følges op på de tidligere indmeldinger fra regionens hospitaler om alvorlige kapacitetsudfordringer, der var markeret som truende for liv eller førlighed. Som opfølgning på den indledende afdækning er hospitalerne således blevet bedt om at redegøre for, om der var tale om en akut/aktuel tilstand, og hvordan hospitalet har handlet på den information, der er indhentet.

Hospitalerne har i den opfølgende vurdering fra oktober 2023 svaret, at de alvorlige kapacitetsudfordringer ikke eller kun sjældent kan være akut livstruende, og at hospitalerne naturligvis griber ind i de akutte situationer. Samtidig vurderer hospitalerne, at der er en risiko og en bekymring, såfremt man ikke gør noget. Hospitalerne vurderer, at de på de angivne områder er pressede på kapaciteten i en sådan grad, at det over tid kan blive kritisk, og der er derfor en bekymring for konsekvenserne, såfremt der ikke handles.

De nuværende tiltag for at undgå, at alvorlige kapacitetsudfordringer er akut livstruende eller gå ud over førligheden, anses af hospitalerne i vid udstrækning for at være tilstrækkelige, men hospitalerne vurderer, at det

ikke i alle tilfælde er patientsikkert eller holdbart, hvis man ikke løbende gør noget.

I vedlagte redegørelse er hospitalernes tilbagemeldinger udfoldet. Redegørelsen indgår i det videre arbejde med alvorlige kapacitetsudfordringer.

Regionsrådet godkendte i oktober blandt andet et forslag til den videre proces for arbejdet med alvorlige kapacitetsudfordringer. Det blev her blandt andet besluttet, at psykiatri- og socialudvalget og hospitalsudvalget følger op på arbejdet inden for deres respektive områder.

Til orientering planlægges der et dialogmøde den 18. marts 2024 mellem regionsrådet, formændene for de tværfaglige specialeråd, de lægefaglige og sygeplejefaglige direktører samt formandskabet for RegionsMEDudvalget. Formålet er at drøfte generelle udfordringer og løsninger på hospitalsniveau og politisk niveau.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om opfølgning på alvorlige kapacitetsudfordringer markeret som truende for liv eller førlighed i indmeldinger fra august 2023 tages til efterretning.

Steen Jakobsen og Ditte Fredensborg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet behandlede den 25. oktober 2023 en afdækning af områder med alvorlige kapacitetsudfordringer på regionens hospitaler. Her godkendte regionsrådet blandt andet et forslag til den videre proces for arbejdet med alvorlige kapacitetsudfordringer. Det blev blandt andet besluttet, at psykiatri- og socialudvalget og hospitalsudvalget følger op på arbejdet inden for deres respektive områder.

Bilag

Redegørelse for kapacitetsudfordringer

Punkt 5: Godkendelse af navneændring fra 'Region Midtjyllands akutte natordning' til 'Lægevagtens natberedskab'

1-30-72-55-23

Resume

Regionen overtager opgaven med at sikre borgerne i regionen med akut ikke-livstruende sygdom eller skade, der ikke kan vente til næstkommende dag, adgang til relevant rådgivning og hjælp i nattetimerne (kl. 23.00-08.00) fra den 1. marts 2024. Ordningen benævnes på nuværende tidspunkt 'Region Midtjyllands akutte natordning'. Navnet ønskes ændret til 'Lægevagtens natberedskab'.

Direktionen indstiller,

at det godkendes, at navnet på ordningen ændres fra 'Region Midtjyllands akutte natordning' til 'Lægevagtens natberedskab'.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Hospitalsudvalget
Udvalg for nære sundhedstilbud
Psykiatri- og socialudvalget

Baggrund

Regionsrådet godkendte i januar 2023 en ny lægevagtsaftale, og som følge heraf skal regionen overtage opgaven med at sikre borgerne i regionen med akut ikke-livstruende sygdom eller skade, der ikke kan vente til næstkommende dag, adgang til relevant rådgivning og hjælp i nattetimerne (kl. 23.00-08.00) fra den 1. marts 2024.

I maj 2023 traf regionsrådet beslutning om model for ordningen, som i sagen blev benævnt 'Region Midtjyllands akutte natordning'.

Borgerrettet kampagne på vej

Præhospitalet varetager implementering og drift af ordningen. På nuværende tidspunkt arbejdes der blandt andet med en borgerrettet kampagne, og der forberedes en telefonmatrice for ordningen. Der benyttes samme telefonnummer til natordningen, som benyttes til den nuværende lægevagt. Der forberedes dog en ny såkaldt 'speak', som borgerne vil møde, når de ringer op i tidsrummet kl. 23.00-08.00 alle ugens dage, når ordningen er trådt i kraft.

I den forbindelse er navnet på ordningen blevet drøftet, og der er et ønske om, at navnet på ordningen:

- skal sikre, at borgerne forstår, hvem de henvender sig til, og hvad der tilbydes
- skal sikre genkendelighed og tryghed
- indikerer, at det er et andet tilbud, end det lægevagten tilbyder om aftenen samt om dagen i weekender og helligdage
- er kommunikerbart og mundret.

Forslag om ændret navn

I forbindelse med regionsrådets beslutning om model for ordningen i maj måned fik ordningen navnet Region Midtjyllands akutte natordning. Det er dog den nuværende vurdering, at navnet ikke giver borgerne en klar indikation af, hvad der er tale om. Derudover er navnet langt og vil være svært kommunikerbart både mundtligt og skriftligt.

I Region Hovedstaden har man valgt at kalde ordningen 'Akuttelefonen – 1813', og bemanningen er læger og sygeplejersker. Begge visiterer i telefonen. Region Sjælland kalder deres ordning for 'Lægevagten', og bemanningen her er læger og paramedicinere (og sygeplejersker, men ikke om natten). Når borgeren ringer ind, kommer denne altid i kontakt med en læge. Begge ordninger dækker hele vagten.

I Region Midtjylland kommer der til at indgå læger og sygeplejersker i ordningen samt paramedicinere, erfarne ambulancebehandlere og sygeplejersker til sygebesøg.

Styregruppen for Region Midtjyllands akutte natordning har drøftet navngivningen og anbefaler, at ordet lægevagt benyttes i navngivningen, da borgerne ved, at man kan forvente hjælp her ved almindelig sygdom. Samtidig anbefales det at bruge ordet natberedskab, da det signalerer et andet beredskab/setup om natten. I forhold til en eventuel indsigelse om, at borgeren ikke nødvendigvis møder en læge i kontakten med ordningen, er det ikke anderledes, end når borgeren kontakter egen læge. Her kan borgeren også visiteres af praksispersonale (der ikke

er læger), og sygeplejersker foretager undersøgelser, som udføres på delegation fra en ansvarshavende læge. Der vil i natordningen være samme setup.

Præhospitalet anbefaler derfor følgende navngivning: 'Lægevagtens natberedskab'.

PLO-Midtjylland har tilkendegivet, at de er indforstået med, at ordet lægevagt benyttes i navngivningen.

Årsagen til, at ordet akut ikke indgår, er, at patienterne ikke er akutte i hospitalsforstand. Herudover ville navnet også blive langt.

Der kan være et ønske om, at borgerne ikke skal forholde sig til to forskellige navne – før og efter kl. 23.00, men det ses på nuværende tidspunkt ikke realistisk at nå en fælles navngivning inden driftsstart den 1. marts 2024. Præhospitalet finder, at den foreslåede navngivning vil tage højde for dette.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at det godkendes, at navnet på ordningen ændres fra 'Region Midtjyllands akutte natordning' til 'Lægevagtens natberedskab'.

Steen Jakobsen og Ditte Fredensborg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Status på sundhedsområdets målbillede

1-36-72-14-17

Resume

Opfølgningen på målbilledet for sundhedsområdet giver regionsrådet et overblik over resultaterne for indikatorerne i målbilledet pr. 3. kvartal 2023.

For langt de fleste indikatorer gælder, at udviklingen er stabil, og at der dermed ikke er sket vedvarende forbedringer eller forværringer i seneste periode. Udviklingen i andelen af patienter, der udredes til tiden, har imidlertid været faldende i den seneste periode.

Direktionen indstiller,

at status for målbilledets indikatorer pr. 3. kvartal 2023 tages til efterretning, og

at hospitalernes ledelsesberetninger tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen behandles i følgende stående udvalg:

Hospitalsudvalget

Udvalg for nære sundhedstilbud

Psykiatri- og socialudvalget

Region Midtjyllands målbillede på sundhedsområdet angiver den retning, regionen ønsker at styre sundhedsvæsenet efter. Region Midtjylland stræber efter en værdibaseret tilgang til styring. Det betyder, at der måles på effekter for borgerne og på processer og handlinger, der bidrager til at nå de mål, der er sat.

Målbilledet består af en vision om et sundhedsvæsen på patientens præmisser, tre strategispor og otte mål med underliggende indikatorer. De tre strategispor er: 1) den bedste kvalitet - hver gang på den rigtige måde, 2) sammenhæng og lighed i sundhed og 3) et mere effektivt sundhedsvæsen.

De otte mål i målbilledet og de underliggende indikatorer tager udgangspunkt i de nationale mål for sundhedsvæsenet, som blev aftalt mellem regeringen, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening i 2016. Målbilledet sætter således rammerne for Region Midtjyllands arbejde med de nationale mål, og regionsrådet præsenteres fire gange årligt for en status på målbilledet.

I Region Midtjylland er det besluttet, at regionsrådet hvert andet år udpeger et antal fokusindikatorer fra målbilledet, som bliver fulgt særligt tæt, og som der forventes forbedringer på. Baggrunden for denne tilgang er en anerkendelse af, at man ikke kan forvente, at hospitalerne kan forbedre sig på alle indikatorer samtidig. Derudover er formålet at understøtte, at hospitalerne har rum til at arbejde med selvvalgte mål og indsatser.

På mødet den 21. december 2022 udpegede regionsrådet følgende fokusindikatorer, der gælder i perioden 2023-2024:

- Akutte genindlæggelser
- Kvalitetsmål fra udvalgte kliniske kvalitetsdatabaser (hoftenære lårbensbrud)
- Udredningsret
- Kræftpakker
- Bæltefikseringer
- Patientinddragelse.

Udover ovenstående arbejder administrationen, efter regionsrådets ønske, med at udarbejde et forslag til fokusindikatorer vedrørende henholdsvis personaleomsætning og patientkommunikation. Regionsrådet vil blive præsenteret for et forslag til fokusindikatorer på de to områder på et kommende møde.

I vedlagte opfølgning på målbilledet vises udviklingen på indikatorerne for regionen samlet set og for de enkelte hospitalsenheder. Data er opgjort til og med 3. kvartal 2023.

Inden der gives en status på fokusindikatorerne, fremgår der nedenfor et afsnit omkring rammevilkår og den økonomiske situation.

Rammevilkår

Hospitalet agerer i en vanskelig virkelighed på nuværende tidspunkt med økonomisk opbremsning og kommende besparelser i Budget 2024, som regionsrådet behandler den 20. december 2023. Herudover er der indført kvalificeret ansættelsesstop på baggrund af den svære økonomiske situation. Flere af hospitalerne gør opmærksom på, at den økonomiske situation vanskeliggør arbejdet med at opnå bedre målopfyldelse på eksempelvis udredningsretten.

Akutte genindlæggelser

Indikatoren angiver andelen af akutte indlæggelser, som sker tidligst fire timer og senest 30 dage efter udskrivning fra sygehus. Andelen af akutte genindlæggelser har været stabil i de seneste otte måneder.

I Psykiatrien er der en væsentligt højere andel af genindlæggelser, men Psykiatrien arbejder systematisk på at få nedbragt antallet af genindlæggelser. Det skal bemærkes, at genindlæggelser i Psykiatrien i nogle tilfælde vil være en del af et hensigtsmæssigt behandlingsforløb. Hospitalerne arbejder med forskellige tiltag for at mindske antallet af akutte genindlæggelser, herunder tværsektorielle audits, virtuelle udskrivningsmøder og fokus på kommunikationen i overgange mellem sektorer. Der er vedlagt et bilag med supplerende data om akutte genindlæggelser i Psykiatrien i Region Midtjylland.

Kliniske Kvalitetsdatabaser

Fra de Kliniske Kvalitetsdatabaser er der udpeget fokusindikatorer fra Dansk Tværfagligt Register for Hoftenære Lårbensbrud.

De udvalgte fokusindikatorer måler, om patientgruppen mobiliseres inden for 24 timer efter operation samt 30-dages dødeligheden efter operation.

Andelen af patienter med hofte- og lårbensbrud, der mobiliseres 24 timer efter operation, har i en længere periode været stigende. I 3. kvartal 2023 er andelen 91,0 % på regionsniveau, hvilket betyder, at den faglige standard på 90 % er opfyldt.

Som det fremgår af rapporten, er der over de sidste 24 måneder ikke sket nogen vedvarende ændring i andelen af patienter, der dør efter en hofteoperation i Region Midtjylland. Region Midtjylland ligger i 3. kvartal 2023 på 10,9 % og overholder således ikke den faglige standard (på 8 %) på regionsniveau. Det bemærkes, at antallet af patienter på månedsniveau er lavt, hvorfor der er udsving, når dødelighed betragtes over tid.

Der er arbejdet med indikatorerne i regi af det nationale lærings- og kvalitetsteam for hofte- og lårbensbrud, som alle hospitalerne i Region Midtjylland har deltaget i, og som skabte forbedringer på området, uden alle hospitaler kom i mål. Med det formål at skabe varige kvalitetsforbedringer inden for området blev fokusindikatorerne fastholdt, og der arbejdes fortsat med de indsatser, der blev igangsat i forbindelse med det nationale lærings- og kvalitetsteam.

Bæltefiksering

Antallet af unikke patienter, der bæltefikseres, lå sidste år på et gennemsnit på omkring 92 i kvartalet. Hen over de seneste par kvartaler har niveauet ligget lidt højere. I 3. kvartal 2023 ligger antallet af unikke patienter, der er blevet bæltefikseret, på 107.

Forebyggelse af brug af tvang er et vedvarende fokus for psykiatrien, og da forebyggelse af tvang er meget kompleks, arbejdes der på flere fronter, og hver afdeling har sin egen handleplan. Der er en stigende erkendelse af, at forebyggelse af tvang er en tværsektoriel opgave, der kræver et styrket samarbejde på tværs af psykiatrien, kommuner, bosteder m.fl. Der er derfor etableret et nationalt lærings- og kvalitetsteam for forebyggelse af tvang, hvor Region Midtjylland er repræsenteret med to forbedringsteams. De to teams arbejder for at styrke det tværsektorielle samarbejde omkring det enkelte patientforløb, herunder de tværsektorielle planer, netværksmøder og samarbejdet med den enkelte patient. Formålet er generelt at undgå brugen af tvang. Der er vedlagt et bilag med supplerende data i forhold til anvendelse af tvang i Region Midtjylland.

Udredningsret

Opgørelsen af den korrigerede udredningsret fraregner ventetid, der enten skyldes faglige hensyn eller patientens eget ønske. I perioden op til COVID-pandemien lå tallene for den korrigerede udredningsret stabilt omkring 80 %. Der afvikles fortsat udskudte aktiviteter efter COVID-pandemien, hvilket påvirkede den gennemsnitlige ventetid til udredning i hele 2022 i negativ retning. I 3. kvartal 2023 ligger den korrigerede andel patienter udredt indenfor 30 dage på 58,7 %, hvilket er lidt lavere end sidste kvartal, hvor målopfyldelsen lå på 59,5 %. Niveauet har været faldende set hen over den seneste periode, både på regionalt niveau og på tre af hospitalerne (Regionshospitalet Gødstrup, Regionshospitalet Horsens og Psykiatrien).

Overholdelse af retten til hurtig udredning indgår som et af målene i regeringens Akutpakke. Målsætningen er, at overholdelsen skal op på det niveau, den var før COVID-19.

Direktionen har opstartet møder med alle hospitalsledelser hver anden måned om hospitalernes arbejde med udrednings- og behandlingsret, hvor der drøftes muligheder for optimering af kapacitetsudnyttelse og behov for fælles afklaringer og beslutninger. Drøftelserne foregår i en balance mellem fokus på patientrettighederne og beslutningen om, at hospitalerne skal have fokus på at holde deres økonomiske ramme og gennemføre de aktuelle spareplaner.

Kræftpakker

Kvalitetsmålet vedrørende kræftpakker handler om efterlevelse af de samlede forløbstider for alle organspecifikke kræftpakker. Med samlet forløbstid menes perioden fra henvisning til start på behandling. Indikatoren opgør andelen af kræftpakkeforløb gennemført inden for forløbstiderne, fratrukket patientønsket eller lægefagligt begrundet ventetid. Indikatoren opgøres kun for pakkeforløb, hvor patienten efterfølgende starter i behandling.

I Region Midtjylland ligger overholdelsen af forløbstiderne for brystkræft og kræft i urinvejene højere i seneste periode sammenlignet med tidligere på året. Det er samtidig nogle af de kræftpakker, som har flest patientforløb, og det trækker derfor den samlede målopfyldelse op. Den samlede målopfyldelse på kræftpakkerne ligger på 89,1 % i 3. kvartal 2023. Målopfyldelsen ligger således højere end 2. kvartal 2023, hvor målopfyldelsen lå på 83,3 %.

Direktionen holder faste taskforce-møder med hospitalerne med henblik på at aftale indsatser, som kan fastholde målopfyldelsen på et stabilt niveau.

Patientinddragelse

De seneste tal for patienttilfredshed og patientinddragelse viser, at både patienttilfredsheden og patientinddragelsen generelt set ligger højt og stabilt i Region Midtjylland. Tallene er hentet fra den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP), og som det ses i afrapporteringen, ligger oplevelsen af patientinddragelse på 4,05 ud af 5 på regionsniveau i 3. kvartal 2023.

Ekstra bilag

På baggrund af ønske fra psykiatri- og socialudvalget er der vedlagt ekstra dataudtræk vedrørende den samlede tvang i regionen og andel genindlæggelser i psykiatrien.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at status for målbilledets indikatorer pr. 3. kvartal 2023 tages til efterretning, og

at hospitalernes ledelsesberetninger tages til efterretning.

Steen Jakobsen og Ditte Fredensborg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Målbilledet på sundhedsområdet - opfølgning 3. kvartal 2023

Ledelsesberetninger for 3. kvartal 2023

Akutte genindlæggelser i Psykiatrien 3. kvartal 2023

Oversigt over den samlede tvang i Region Midtjylland 3. kvartal 2023

Punkt 7: Status på Socialområdets målbillede

1-30-73-29-23

Resume

Opfølgningen på målbilledet for Socialområdet giver regionsrådet et overblik over resultaterne for indikatorerne i målbilledet pr. 3. kvartal 2023.

For langt de fleste indikatorer gælder, at udviklingen er stabil, og at der dermed ikke er sket vedvarende forbedringer eller forværringer i seneste periode.

Direktionen indstiller,

at status for målbilledets indikatorer pr. 3. kvartal 2023 tages til efterretning, og

at Socialområdets ledelsesberetning tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Målbilledet på Socialområdet er et styrings- og dialogredskab, som udstikker den overordnede vision og de underliggende strategispør og mål for Socialområdet i Region Midtjylland. Målbilledet er rammen for en flerårig planlægning af de socialfaglige indsatser på området.

Den overordnede vision i målbilledet udtrykker ønsket om at støtte den enkelte borger til en tilværelse som aktiv medborger. Socialområdet er til for den enkelte borger, og målet er at møde og støtte borgeren til en aktiv tilværelse med udgangspunkt i den enkelte borgers forudsætninger og ressourcer. Denne vision udmøntes i tre delstrategier og syv mål. Med henblik på afrapportering på målbilledet er der udviklet målindikatorer, som konkretiserer målene.

Målbilledrapporten baserer sig på i alt 18 indikatorer. Der er aktuelt indikatorer på seks af målbilledets i alt syv mål, mens der for målet Udvikling for borgeren p.t. ikke er indikatorer.

Udvikling af målbilledet – nye og ændrede indikatorer

Socialområdet arbejder løbende med at forbedre målbilledet ved, i samarbejde med psykiatri- og socialudvalget, at udvikle nye indikatorer eller ved at ændre eksisterende indikatorer, så de i videst mulige omfang tager højde for den nuværende situation på Socialområdet.

På den baggrund er der i dette målbillede fire nye indikatorer under målet "Oplevet borger tilfredshed" og to ændrede indikatorer under målet "God økonomi og relevant aktivitet".

De nye og ændrede indikatorer er tidligere godkendt af regionsrådet på mødet den 22. november 2023. Indikatorerne beskrives nedenfor under deres respektive mål.

Status Kommuneundersøgelsen

Tre af Socialområdets indikatorer bygger på en kommuneundersøgelse, som normalt laves én gang om året. Undersøgelsen for 2023 er p.t. ved at blive gennemført og skal efterfølgende behandles af DEFACTUM. Data forventes på nuværende tidspunkt at være klar til afrapporteringen for 4. kvartal 2023. De indikatorer, der baserer sig på undersøgelsens resultater, er derfor ikke opdaterede eller kommenteret i denne afrapportering.

Målbilledet for 3. kvartal 2023

Dataene i målbilledet stammer fra en række forskellige kilder og databaser, som er nærmere præsenteret i rapporten. For alle indikatorer vises niveauet for det samlede socialområde. Dog er der enkelte indikatorer, hvor samtlige specialområder ikke indgår. Det er tilfældet, hvis indikatoren ikke er relevant for alle specialområder.

En del af indikatorerne i målbilledet kan kun opdateres årligt (eksempelvis tallene fra kommuneundersøgelsen), og disse indikatorer kommenteres der kun på, når der foreligger nye tal. De indikatorer, som ikke er opdateret siden sidste afrapportering, vil have en grå farve i rapporten.

Det skal bemærkes, at indikatoren vedrørende magtanvendelser ikke er opdateret for 3. kvartal 2023, da socialområdet p.t. ikke har adgang til magtdata fra kildesystemet. Derudover er vikardata ikke opdateret for 2023, da socialområdet fortsat har udfordringer med at opgøre de samlede præsterede timer retvisende på grund af den opsplitning på lønområdet, som blev gennemført i Silkeborg Data i marts 2023.

I det følgende kommenteres de indikatorer, hvor der er nye data. Kommenteringen af indikatorerne er struktureret efter målene i socialområdets målbillede. De mål, hvor der aktuelt ingen indikatorer er, eller hvor der ikke er opdaterede data, fremgår således ikke.

Høj faglighed i indsatsen

Indikatoren Andelen af uddannede pædagoger ligger på nuværende tidspunkt stabilt, men er fortsat et fokusområde for Socialledelsen.

Indikatoren Andel Sundhedspersonale har været stabil i sidste kvartal.

Indikatoren Antal aktuelle VISO leverandøropgaver for Socialstyrelsen er faldet med én opgave, da NCL-opgaven er udløbet, og Socialområdet har valgt ikke at gensøge opgaven.

Oplevet Borgertilfredshed

De fire nye indikatorer under målet "Oplevet Borgertilfredshed" stammer fra "Ordet er dit"-undersøgelsen, der er en undersøgelse som socialområdet siden 2019/2020 har arbejdet med at udvikle.

"Ordet er dit" har til formål at give borgerne på Socialområdet en ny stemme og et nyt talerør i forhold til deres liv og hverdag på Socialrådets institutioner. Undersøgelsen er en tilfredshedsundersøgelse på iPad, hvor borgerne kan give deres mening og oplevede tilfredshed med Socialrådets indsatser til kende. Den er udviklet i samarbejde med borgerne for at gøre den, så relevant som muligt.

Undersøgelsen indeholder syv fælles spørgsmål, som besvares på tværs af Socialområdet. Det er fire af disse spørgsmål, der er udvalgt til at indgå som indikatorer i målbilledet.

Indikatorerne er med i afrapporteringen på målbilledet for første gang, og derfor kan der ikke kommenteres på en udvikling i tallene. Isoleret set tyder resultaterne dog på, at borgerne generelt har en høj oplevelse af tilfredshed med de indsatser, som de modtager i Socialområdet. Socialledelsen vil følge udviklingen fremadrettet.

God økonomi og relevant aktivitet

Indikatoren "Belægningsprocent" er blevet ændret til "Kapacitetsudnyttelsesprocent". Ændringen er lavet for at få en mere gennemsigtig og forståelig indikator. Den nye indikator "Kapacitetsudnyttelse" tager højde for de udsving, der sker i kapaciteten i løbet af året. I de første ni måneder af 2023 har kapacitetsudnyttelsesprocenten ligget stabilt. Der blev dog oplevet en tendens til et fald i starten af året, men tendensen har rettet sig mod slutningen af året og ligger nu på niveau med samme periode i 2022.

Indikatoren Samlet Sygefravær har været stabil i 2023 med de samme sæsonmæssige udsving, som ses de øvrige år.

Indikatoren Årsresultat viser på nuværende tidspunkt et forventet overskud på 30 mio. kr., hvoraf 2,3 mio. kr. vedrører overført overskud fra tidligere regnskabsår. Overskuddet opstår dels ved, at der i 2022 blev gennemført tilpasning af omkostninger, bl.a. på grund af stigende priser, og dels ved at Socialområdet nu i 2023 oplever stigende indtægter i forhold til niveauet i 2022.

Det må dog forudses, at der kan blive behov for at bruge yderligere midler til vedligehold af bygninger, anskaffelser af it-udstyr mv., som blev udskudt sidste år, samt til gennemførelse af initiativer vedrørende bæredygtighed, herunder bl.a. investeringer i forhold til energioptimering. Disse omkostninger vil kunne nedbringe overskuddet. Flere steder vil det dog først være muligt at gennemføre dette fra næste år. Derudover forventes der større udgifter til udskiftning af it-systemer i de næste par år.

Indikatoren "andel vikartimer" er blevet ændret, så den nu også indeholder timer fra de eksterne vikarer, hvorved indikatoren bliver mere retvisende. På grund af en omlægning i lønsystemet i marts 2023 er det desværre p.t. ikke muligt at få valide tal for de samlede præsterede timer, og derved er det ikke muligt at beregne "Andel vikartimer" i denne afrapportering. Silkeborg Datacentral arbejder på at løse denne problemstilling.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at status for målbilledets indikatorer pr. 3. kvartal 2023 tages til efterretning, og

at Socialrådets ledelsesberetning tages til efterretning.

Steen Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Målbillede Socialområdet 3. kvartal 2023

Ledelsesberetning socialområdet, 3. kvartal 2023

Punkt 8: Studierejse for psykiatri- og socialudvalget #

1-00-22-22

Resume

Psykiatri- og socialudvalget drøfter sin studierejse.

Direktionen indstiller,

at udvalget drøfter sin studierejse.

Sagsfremstilling

Ifølge psykiatri- og socialudvalgets kommissorium kan udvalget tage på en studierejse i løbet af valgperioden.

Psykiatri- og socialudvalget har tidligere besluttet, at udvalgets studierejse skal gå til Norge i perioden fra den 29. april til den 1. maj 2024.

Psykiatri- og socialudvalget har på sit møde den 8. november 2024 anmodet om en drøftelse af studierejsen i anerkendelse af den svære økonomiske situation, som Region Midtjylland befinder sig i.

Beslutning

Sagen blev udsat.

Tidligere Politisk Behandling

Psykiatri- og socialudvalget besluttede på møde den 4. oktober 2023, at udvalgets studietur skal gå til Norge og holdes i uge 18 i 2024.

Punkt 9: Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #

1-00-22-22

Resume

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Direktionen indstiller,

at emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg drøftes.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har aftalt, at udvalget som et fast punkt på udvalgets dagsorden drøfter relevante emner på møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg samt drøfter eventuelle emner, som ønskes taget op i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Psykiatri- og socialudvalget modtager løbende de åbne dagsordener og referater til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Der var senest møde i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg den 22. september 2023. Det næste møde er den 15. december 2023.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Steen Jakobsen og Ditte Fredensborg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 10: Gensidig orientering #

1-00-22-22

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Mødeplan for psykiatri- og socialudvalget er vedlagt.

Beslutning

Administrationen orienterede om en hændelse i Socialområdet i Region Midtjylland.

Bilag

Mødeplan for psykiatri- og socialudvalget

Punkt 11: Underskriftsark #

1-00-22-22

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt, undtagen Steen Jakobsen, der havde meldt afbud. Lone Dybdal og Ditte Fredensborg deltog virtuelt. Ditte Fredensborg forlod mødet kl. 14.55 efter punkt 2.

Rækkefølge 1, 7, 2
og resten.

Mødet blev hævet kl. 16.05.